

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Illud tertium caput. Ac super illis legatis ex paragr. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

tuenda sint, ut V. G. in muliere dante usum sui corporis, & in rebus casu inventis, ut modo dictum est &c. Nam cæterum quando ad est opinio probabilis, quod restituenda non sint, potest quilibet hanc sequi, & sic de compositione non esse sollicitus. Et quidem Trullench, Bardi, & Mendo latius in expositione hujus Bullæ (utiliter quidem) agunt de casibus, quando prædicti obligantur restituere, quando non item: sed quia id, est digredi ad alias materias, ideo ab his mihi abstinendum hic omnino fuit.

§. II.

Explicatur illud secundum Caput. Super medietate legatorum.

1. **E**Xfiguratione casus id facilius docebitur. Titius in sine vitæ cognoscens seu dubitans apud se esse summam centum V. G. aureorum ex male ablati (ut exoneret suam conscientiam) legat, Ecclesiæ S. Petri, vel Paulo pauperi summam illam. Accidit autem, ut illa Ecclesia, seu ejus Rector, & pauper ille, fuerint negligentes per annum nequaquam exigentes à Titii hæredibus ejusmodi legatum. Ajo, hos Titii hæredes posse super medietate hujus legati, hoc est supra quinquaginta aureis se componere per hanc Bullam, data tamen alia medietate illi Ecclesiæ, vel Pauperi, legatariis.

2. Nota autem hic Primò, in hoc casu non requiri incertitudinem Domini, nam in aliis requiritur (ut supra dictum est) Dominum esse ignotum. Sicuti etiam, non requiri dicitur §. 4. in omittente horas Canonicas. Quod autem etiam si notus sit Dominus, possit hanc compositionem concedere Pontifex non solum pro legatis faciendis in illo anno post promulgationem Bullæ, quod concedunt omnes, verum etiam pro legatis jam factis ante Bullæ promulgationem, quod negat Delugo, lege apud Bardi etiam hoc posterius concedentem.

3. Nota secundo, debere intercessisse negligentiam Legatarii; unde si ejusmodi legati notitiam sine sua culpa nequaquam is habuit, non currit adversus illum prædictus annus, nisi à die notitiæ legati.

4. Nota Tertio, male ablata, pro quibus constituta diximus hæc legata, non debere

esse facta ob confidentiam Bullæ, tunc enim, ut dictum est, compositio nulla conceditur.

5. Nota Quarto id, quod advertã §. 7. n. 5.

6. Nota Quinto Si summa medietatis legati excedit summam centum mille maravedis hispanicarum, seu unciarum Sicularum 128. tar. 20. & gr. 6. (id quod mox explicabimus clarius §. 6.) de excessu debere fieri compositionem immediate cum Commissario, si non excedit, sumi posse tot Bullas, quot §. eodem definiemus.

7. Porro, cum certum sit apud omnes, hæredem, ne supprimat rem alterius, debere admonere legatarium de legato ipsi à Defuncto relicto (si aliunde is non sciverit) ut à die notitiæ, ut diximus, currat prædictus annus. Inquires, quemnam admonerit, si legatum factum est Pauperibus, vel pio loco in communi?

Respondeo. Admonet Procuratorem pauperum, vel Rectorem loci pii, vel Episcopum, vel breviter illum, qui curam habet de his legatariis, quibus Defunctus voluit prodesse. Ita Mendo disp. 34. c. 4. n. 56.

Inquires iterum. Si dicti Procuratores sint negligentes; unde post annum amittat locus pius V. G. medietatem legati, ex eo, quod hæres se composuit, ad quid Procuratores, obligabuntur? Respondeo. Sine dubio, ad restituendam tali loco illam medietatem amissam, si per culpam ipsorum gravem ea amissa est. Semper suppono, hos esse Procuratores ex officio, & ex stipendio, vel quia muniti suo est annexa procuratio, nam si eam ex caritate gerant, quamvis peccaverint, ad restitutionem non tenebuntur. Ita Mendo ibid. n. 37.

§. III.

Explicans Caput illud Tertium. Ac super illis legatis, &c.

1. **S**I quando adsint legata quæcumque, tamen si non fuerint facta ad exonerandam conscientiam; legata, inquam, sive facta ante Bullæ promulgationem, sive quæ fient post illam, durante anno tuæ Bullæ, quæ quidem legata tu, utpote hæres legantis, solvere legatariis ad assensum teneris, si tamen dicti legatarii, adhibita morali diligentia, inveni non possunt, poteris tibi consulere per hanc compositionem, non solum quoad partem,

verum

verum etiam quoad totum. Hæc enim cum sint in hoc casu incerti Domini, debentur Pauperibus, atque adeo sunt compositionis capacia. Differt hic casus à præcedenti in duobus, nam in præcedente notus erat Dominus. Et legatum factum erat ad exonerandam conscientiam, quæ duo non sunt in casu præfenti.

2. Nota autem hic Primo, si summa excedit decem mille maravadi Hispanos mox explicandos §. 6. debere fieri compositionem per Commissarium, si non excedit posse per tot Bullas, quot mox eodem §. 6. dicemus. Et subadverte, quando compositio fit per Commissarium, debere ejusmodi hæredem jurare se diligentiam moralem adhibuisse ad inveniendos legatarios modo universaliter explicando §. 5. sine, quod Juramentum non requiritur, cum per Bullas &c.

5. Nota Tertio. Quod dicitur de legatis prædictis incertis, dic de fidei commissis incertis, nam legata, & fidei commissa saltem in hoc equiparantur, ut recte Villalobus, a aliique.

a Villalob. 4. Nota Quarto id quod infra dicam §. 7.

11. 29. nu. 22. Mendo num. 5. 5. Nota Quinto si Cajus v. g. determinatæ personæ Titio v. g. legat aliquam summam, quam à Titio furatus fuerat, vel quomodo-cumque ab illo habuerat, nõ posse prædictos Caii hæredes uti Compositione, quia tunc certus est creditor, & legatum illud potius est restitutio, quam vere legatum.

Si Defunctus habebat bona, super quæ poterat componi, an de iisdem possit componi hæres, dicam mox §. 4. num. 13.

§. IV.

Explicat illud Quartum Caput. Et super fructibus debitis ex omissione Horarum Canonicarum, & fructibus ex redditibus Ecclesiasticis male perceptis.

b Mendo d. 34. c. 3. c Trullen. l. mox cit. d Bardi p. 3. tr. 5. disp. 2. c Trull. l. 3. de Bulla c. 2. 1. Siquis Ecclesiasticus Beneficiarius non recitavit Horas Canonicas, vel Beneficium habuit sine titulo, vel aliud non Canonicè obtinuit, & tamen fructus Beneficii percipit, cum injuste perceperit, debet eos restituere, sed b potest uti hac compositione, de qua loquimur, (quantum debeat restituere; qui omittit Horas Canonicas vide Castropalaum c Trullen d Bardi. e)

Idem si excommunicatus, vel suspensus, vel

Irregularis eos fructus perceperit, idem, inquam, dic in sententia eorum, & in casibus illis, in quibus vide Trullench f aliosque. Idem f Mend. quod dicitur de beneficiario non recitante disp. 34. Horas, dic de Pensionario,) propter eandem c. 2. n. 28. rationem) non recitante officium B. Mariæ Virginis.

2. Hic autem est quædam conditio observanda, ut ultra duos Reales, quos ejusmodi beneficiarius debet erogare pro una Bulla, quæ remittit ipsi mille maravadi Hispanos. mox explicandos §. 6. debeat dare alios duos Reales Ecclesiæ in qua est Beneficiu, pro quo compositio expeditur, & sic pro aliis singulis Bullis quibus indigebit beneficiarius. Quod si summa à Beneficiario male percepta excedit decem mille maravadi eodem §. mox explicandos, unde debeat compositio immediate fieri cum Commissario, summa compositionis debet dividi, cujus altera pars media detur in subsidium Belli, altera tribuenda est pari modo Ecclesiæ, ubi est beneficium, Hunc sensum faciunt illa verba Summarii vulgaris, quod in nostro Regno distribuitur pro hac compositione *Che habbi da daro altri due Reali alla fabrica della Chiesa del Beneficio Etc. e volendo si componere di piu' s'offerui l'ordine dichiarato di sopra.*

3. His declaratis, Nota primo, super Distributiones quotidianas, si quando quis, cū non interfuerit Choro, illas tamen accepit, non posse fieri compositionem, Ratio est manifesta, quia hæ accrescunt interessentibus, ergo cum Dominus sit certus, non est locus compositioni.

g Henr. Rod. Lud. à Cr. cum Trull. l. 3.

4. Idem propter eandem rationem dic de fructibus beneficii cujuscumque, quando ex speciali statuto, vel consuetudine legitima aliis sint attributi. Lege Andream Mendo, qui tandem concludit, id esse, saltem tamquam tutius amplectendum.

5. Nota Secundo, nec item posse fieri compositionem super redditus, quos forte perceperunt Parochi, vel Episcopi non residentes ultra tempus ipsi à Tridentino concessum. i Trid. sess. Ratio est, quia ibi Concilium prohibet, ne de iis fiat compositio; & ex alia parte non apparet in Bulla hæc revocari hujusmodi prohibitionem.

h Trull. eū aliis ibid. i Trid. sess. 23. c. 2. de Refor.

6. Idem recte docet Ludov. à Cruce de fructibus non rite perceptis ex beneficiis incompatilibus, quia ex Tridentino citato non